

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8SŽi/21/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201445
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011201445.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Z. K., bytom C. XXX, C. - X., právne zastúpenej JUDr. Vladimírom Bajtošom, advokátom so sídlom Alžbetina 3, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor priestupkov, so sídlom Drieňová 22, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OP-2011/014543/TMB zo dňa 27. júna 2011, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/160/2011-23 zo dňa 25. septembra 2012, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/160/2011-23 zo dňa 25. septembra 2012, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením č. k. 3S/160/2011-23 zo dňa 25. septembra 2012 zastavil konanie o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OP-2011/014543/TMB zo dňa 27. júna 2011, ktorým tento zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. B/2011/00755 zo dňa 11. marca 2011 o zastavení konania vo veci priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 21a ods. 1 písm. a/, b/ zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), ktorého sa mala dopustiť obvinená I.. Z. H. tým, že potom ako v dňoch 12. februára 2010, 17. februára 2010, 18. februára 2010 a 20. februára 2010 elektronickou poštou a následne 25. februára 2010 doporučeným listom mala žalobkyňa Z. K. požiadať I.. Z. H., štatutárnu zástupkyňu obce C. - X. o poskytnutie informácie, táto žalobkyňa k žiadosti zo dňa 12. februára 2010 listom zo dňa 24. februára 2010 poskytla informácie neúplné a vo vzťahu k ostatným žiadostiam žalobkyne informácie neposkytla. Krajský súd dospel k záveru, že žalobkyňa nie je v zmysle § 250 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) aktívne procesne legitimovanou osobou na podanie žaloby, keďže napadnutým rozhodnutím nebola ukrátená na svojich právach. Uviedol, že v priestupkovom konaní bola síce navrhovateľkou, ale správny orgán rozhodoval o obvinení z priestupku a

uložení sankcie I.. Z. H., teda rozhodnutie o zastavení konania podľa § 30 ods. 1 písm. d/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) žiadnym spôsobom neovplyvňuje právnu pozíciu žalobkyne, ani nespôsobuje zmenu jej právneho postavenia.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, pretože konanie vo veci bolo zastavené a žalovanému trovy nevznikli (§ 146 ods. 1 písm. c/ v spojení § 246c ods. 1 prvá veta OSP).

Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Namietala nesprávnosť záveru krajského súdu, že nie je aktívne legitimovanou osobou na podanie žaloby, nakoľko napadnutým rozhodnutím správneho orgánu bolo rozhodnuté aj o jej právach, a to konkrétne o právach vyplývajúcich zo zákona o slobode informácií. Mala za to, že pokiaľ správny orgán rozhodol o zastavení konania o priestupku vo veci, kde žalobkyňa bola oznamovateľkou, toto rozhodnutie sa dotklo aj jej práva byť na požiadanie informovaná podľa cit. zákona. Ďalej namietala, že správne orgány v priestupkovom konaní považovali žalobkyňu za účastníčku konania, resp. fyzickú osobu, ktorej sa konanie týka. Zdôraznila, že napadnuté rozhodnutie ovplyvnilo jej právnu pozíciu, pretože I.. Z. H. sa dopustila priestupku vo vzťahu k nej.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalobkyne zamietol a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/160/2011-23 zo dňa 25. septembra 2012 potvrdil. Uviedol, že trvá na svojom právnom názore, že žalobkyňa nie je aktívne procesne legitimovanou osobou na podanie žaloby, keďže napadnutým rozhodnutím nebola ukrátená na svojich právach. Mal za to, že žalobkyňa síce bola v priestupkovom konaní účastníčkou konania - navrhovateľkou, avšak prvostupňový správny orgán rozhodoval o obvinení z priestupku a uložení sankcie voči I.. Z. H. a vo veci vydal rozhodnutie, ktorým konanie zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. d/ správneho poriadku. Zdôraznil, že toto rozhodnutie žiadnym spôsobom neovplyvňuje právnu pozíciu žalobkyne, ani nespôsobuje zmenu jej právneho postavenia, keďže sa týka iba obvinenej z priestupku. Zároveň poukázal na skutočnosť, že prvostupňový správny orgán konanie zastavil z dôvodu, že žalobkyňa nestihla doplniť návrh na prejednanie priestupku v zákonom stanovenej lehote. Vzhľadom na uvedené považoval rozhodnutia vydané v správnom konaní, ako aj napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, za vydané v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 10 ods. 2 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 v spojení s § 214 ods. 2 s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Predmetom odvolania je tvrdenie žalobkyne, ktorá mala v správnom konaní postavenie účastníka konania o priestupku, že súd prvého stupňa zastavením konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, jej odňal možnosť konať pred súdom a to tým, že nepreskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie meritórne.

Krajský súd zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, pretože žalobkyňa nie je osobou aktívne procesne legitimovanou na podanie žaloby v zmysle § 250 ods. 2 OSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto skúmal, či žaloba bola podaná oprávnenou osobou, t.j. osobou, ktorá by bola ako účastník správneho konania rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach podľa § 250 ods. 2 veta prvá OSP.

Obvodný úrad Košice-okolie, odbor všeobecnej vnútornej správy rozhodnutím č. B/2010/03186 zo dňa 30. júla 2010 uznal obvinenú I.. Z. H. vinnou zo spáchania priestupku podľa § 21a ods. 1 písm. b/, c/ zákona o slobode informácií, ktorého sa mala dopustiť tým, že žiadosťami zo dňa 17. februára 2010, 18. februára 2010 a 20. februára 2010 elektronickou poštou a následne 25. februára 2010 doporučeným listom mala žalobkyňa požiadať Mgr. Z. H., štatutárnu zástupkyňu obce C. - X. o poskytnutie

informácie, ktoré však obvinená žalobkyni neposkytla, čo táto pocítila ako ujmu. Za tento priestupok uložil správny orgán podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) v súlade s § 21a ods. 2 zákona o slobode informácií pokutu vo výške 50 € a súčasne podľa § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch aj povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16 €. V ostatnej časti správny orgán prvého stupňa konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 21a ods. 1 písm. a/ zákona o slobode informácií, ktorého sa mala dopustiť obvinená I. Z. H. tým, že žalobkyni mala listom zo dňa 24. februára 2010 poskytnúť neúplnú informáciu, zastavil podľa § 76 ods. 1 písm. c/ zákona o priestupkoch, nakoľko spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenej z priestupku preukázané. Na základe odvolania obvinenej žalovaný rozhodnutím č. SVS-OP-2011/001182/TJG zo dňa 24. januára 2011 napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Následne prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. B/2011/00755 zo dňa 11. marca 2011 konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 21a ods. 1 písm. a/, b/ zákona o slobode informácií zastavil v zmysle § 30 ods. 1 písm. d/ správneho poriadku, nakoľko žalobkyňa (zastúpená splnomocneným zástupcom JUDr. Vladimírom Bajtošom), na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránila nedostatky svojho podania, pričom bola o možnosti zastavenia konania poučená. Proti tomuto rozhodnutiu žalobkyňa podala odvolanie, ktoré žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil.

Zákon o priestupkoch v § 67 rozlišuje priestupky prejednávané z úradnej povinnosti a priestupky, ktoré sa prejednávajú iba na návrh. Pri priestupku, ktorý možno prejednať len na návrh, môže návrh podať postihnutá osoba, príp. jej zákonný zástupca alebo opatrovník. Podstata návrhových priestupkov je v tom, že navrhovateľ musí konanie o priestupku svojím vlastným úkonom vyvolať, bez jeho návrhu nebude konanie prípadného páchatel'a priestupku z úradnej povinnosti skúmané. Navrhovateľ tak disponuje návrhom na začatie konania a celým konaním o priestupku. Navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku, je v zmysle § 72 zákona o priestupkoch účastníkom konania o priestupku a pri priestupkoch, ktoré možno prejednať len na návrh, sa môže odvolať proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku, alebo povinnosti navrhovateľa uhradiť trovy konania, môže sa tiež odvolať proti rozhodnutiu o zastavení konania. Tieto práva priznáva zákon o priestupkoch navrhovateľovi v konaní o priestupku, avšak od správneho konania o priestupku je potrebné rozlišovať súdne konanie o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu na základe žaloby, ktorú nie je možné vnímať ako ďalší opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Preto len z postavenia navrhovateľa ako účastníka konania o priestupku, príp. jeho práva podať odvolanie proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku, nie je možné vyvodzovať jeho právo na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom. Podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol vec meritórne rozhodnúť, sú stanovené Občianskym súdnym poriadkom.

Napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ (§ 247 až § 250k OSP). Základná charakteristika tohto druhu správneho súdnictva je vymedzená v § 247 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého sa podľa ustanovení tejto hlavy postupuje v prípadoch, v ktorých fyzický alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Žaloba proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu nie je bežným opravným prostriedkom, ktorý je k dispozícii všetkým účastníkom predchádzajúceho správneho konania, čo vyplýva z § 250 ods. 2 OSP, ktorý presne definuje, kto môže podať žalobu proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu. Žalobu môže podať fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach, resp. s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo (§ 250 ods. 2 OSP). Pre žalobcu tak v správnom súdnictve, ktorý napáda rozhodnutie správneho orgánu, musia byť splnené okrem všeobecných podmienok konania na strane účastníkov, predpoklady stanovené v § 250 ods. 2 OSP. Žalobca ako účastník správneho konania musí byť ukrátený na svojich právach rozhodnutím správneho orgánu. Len na základe žaloby podanej oprávnenou osobou, môže súd vec meritórne prejednať, čo vyplýva aj z § 250d ods. 3 OSP, podľa ktorého súd konanie zastaví, ak žalobu podala

neoprávnená osoba.

Ak určité osoby majú možnosť vyvolať priestupkové konanie svojím návrhom, tak potom prejednanie priestupku je výlučne v záujme týchto osôb. Avšak tento ich záujem na potrestaní páchatel'a nie je také právo, ktorého ochrany by sa mohli domáhať podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Správne súdnictvo slúži na ochranu tých osôb, ktoré boli rozhodnutím správneho orgánu ukrátené na svojich právach. Napadnuté rozhodnutie ohľadom žalobkyne nezakladá, nemení ani záväzne neurčuje žiadne jej práva či povinnosti. Preto žalobkyňa nie je oprávnenou osobou na podanie žaloby, pretože rozhodnutím žalovaného č. SVS-OP-2011/014543/TMB zo dňa 27. júna 2011, ktorým jej odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie Obvodného úradu Košice-okolie, odbor všeobecnej vnútornej správy č. B/2011/00755 zo dňa 11. marca 2011 o zastavení konania vo veci priestupku na úseku práva na prístup k informáciám podľa § 21a ods. 1 písm. a/, b/ zákona o slobode informácií, ktorého sa mala dopustiť obvinená I.. Z. H., nebolo rozhodnuté o jej právach alebo povinnostiach, z čoho vyplýva, že týmto rozhodnutím nemôže byť ani ukrátená na svojich právach.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti aj rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 9 As 61/2008-46 zo dňa 26. júna 2009, v ktorom bolo konštatované, že posúdenie viny a trestu obvineného z priestupku sa nachádza mimo sféry ovplyvniteľnú procesnou aktivitou poškodeného ako účastníka konania, nakoľko uvedené je zverené výlučne do rúk štátu, ktorý zabezpečuje verejný záujem na stíhaní konania naplňajúceho znaky skutkových podstat priestupkov. Poškodený teda nemá subjektívne verejné právo na to, aby bola správnym orgánom vyslovená vina obvineného z priestupku, a teda nemôže byť ukrátený na svojich právach tým, keď takéto rozhodnutie nie je správnym orgánom vydané, resp. je vydané rozhodnutie iné, v danom prípade rozhodnutie o zastavení konania. Týmto rozhodnutím totiž nie je poškodený žiadnym spôsobom ukrátený na svojom práve domáhať sa cestou občianskoprávnej žaloby náhrady škody voči tomu, kto bol v pôvodnom konaní obvinený z priestupku, a v občianskom súdnom konaní potom navrhovať dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, že uvedená osoba za spôsobenú škodu skutočne zodpovedá.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky v danej veci dospel k záveru, že pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil, rozhodol vo veci správne a v súlade so zákonom, a preto uznesenie Krajského súdu v Bratislave podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP, keď neúspešnej žalobkyni ich náhradu nepriznal a žalovanému v tomto druhu konania ich náhrada neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.